

Terveydenhuollossa muhii remonttipommi

Sairaalat rapistuvat käsiin

Vuosittain kymmenien henki on uhattuna kosteusvaurioiden vuoksi.

Jussi Pullinen HS

POTILAAT ja terveydenhuollon työntekijät joutuvat Suomessa sietämään huonoa sisäilmaa, vanhentuneita ja ahaitta huoneita tai muuten huonoon kuntoon ajautuneita rakennuksia.

Pelkästään keskussairaaloissa muhii ainakin noin 400 miljoonan euron korjauspommi, arvioi Työterveystieteiden professori **Kari Reijula**.

Yleisin ongelma rakennuksissa ovat home- ja kosteusvauriot.

Nämä ongelmat vaativat vuosittain jopa kymmenien suomalaisten hengen, Reijula arvioi.

UHATTUINA ovat esimerkiksi elinsiirtö- ja syöpäpotilaat, joiden vastustuskyky on alentunut, Reijula kertoo.

Sairaaloiden kosteusvaurioista voi päätyä potilaiden elimistöön sienimikrobeja, joita se ei kykene torjumaan. Sienet voivat irrota rakennuksista itseksensä tai remontin yhteydessä.

"Hämisiille olisi yllätys, jos he tietäisivät, missä kunnossa

Suomen tutkimus- ja hoitolaitokset ovat", Reijula sanoo.

Valtaosalle potilaista vauriot elivät kuitenkin aiheuta haittaa.

REIJULA laati vuonna 2005 sosiaali- ja terveysministeriölle raportin, jossa kartoitettiin suomalaisissa sairaaloiden tilaa.

Reijula arvioi tuolloin, että 15 prosenttia sairaaloiden pinta-alasta olisi tarvinnut välittömiä korjauksia. Pikakorjauksia on tehty, mutta paljon tarvittavaa vähemmän.

"Kokonaisvaltaisia korjauksia on päästy tekemään vain

hyvin harvassa sairaalassa."

Mitä pidemmälle korjauksia venytetään, sitä kovemmaksi niiden hinta hänen mukaansa kasvaa.

Ongelmia on myös terveyskeskusten kunnossa. Ne ovat paikoin sairaaloitakin huonommassa kunnossa.

Rahapulassa painivat kunnat ovat joutuneet lykkäämään monien rakennusten peruskorjauksia, Kuntaliiton rakentamistaloussuunnittelijä **Jorma Ruokojoki** arvioi.

Järjestö aikoo tänä vuonna kartoittaa kunnilla, missä kunnossa niiden rakennukset

ovat. Viisi vuotta sitten sosiaali- ja terveysalan rakennukset olivat vielä koulujakin huonommassa kunnossa.

SOSIAALI- ja terveysala sai syksyllä valtiolta 10 miljoonaa euroa elvytysrahaa. Sillä jotkut kunnat ovat saaneet rahat remonttiin aloittamiseen.

Sosiaali- ja terveysministeriön ympäristöterveysryhmän johtaja **Jari Keinänen** myöntää, että elvytysraha on tarpeeseen nähden pieni.

Lisärahan saaminen on kiinni budjettineuvotteluista, Keinänen kertoo. Osassa sai-

raaloita remontit on kuitenkin jo saatu käyntiin. Esimerkiksi Meilahdissa sairaalakompleksi Helsingissä remontoitetaan perusteellisesti uusiksi.

Reijulan mielestä huonokuntoisten rakennusten korvaaminen antaisi mahdollisuuden miettiä myös hoidon kulun potilaiden kannalta järkeväksi.

"Aiemmin on ensin rakennettu tilat ja katsottu, mitä niissä voisi tehdä."

"Sen sijasta voitaisiin katsoa, miten potilaiden hoito pitäisi alueella järjestää ja tehdä rakennukset sen mukaan."

POIMINTA

Jyväskylä pohtii kokonaan uutta sairaalaa

JYVÄSKYLÄSSÄ puntaroidaan, kannattaako sairaanhoitopiirin korjata nykyinen keskussairaalansa vai rakentaa tilalle kokonaan uusi.

NYKYSAIRAALA on rakennettu 1950-luvulla, ja sen korjaaminen maksaisi noin 100 miljoonaa euroa. Uusi sairaala maksaisi noin 200 miljoonaa.

Nykyiseen sairaalan joudutaan tekemään vuosittain korjauksia sisäilmaongelmien vuoksi, sairaanhoitopiirin johtaja sijaistava **Martti Pysäys** kertoo.

Kokonaan uusi sairaala voitaisiin suunnitella nykyisen hoitotyön mukaiseksi, mikä toisi säästöä varsinnaissa toiminnaissa, hän pohtii.

Jussi Pullinen

Verkko voi korvata taloja Etelä-Karjalassa

JUHA METSO

Lappeenrannan keskussairaalassa on pantu "paikkaa paikan päälle".

Jussi Pullinen HS

JOULUKUUSSA Lappeenrannan keskussairaalan osasto A8:sta ei ole jällellä oikeastaan edes nykyisiä seinä.

"Uusiksi menevät putket ja ilmastoinnit, seinä siirrelään", Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirin tekninen johtaja **Juhani Ahokas** kertoo.

Kesän ja syksyn aikana porat laulavat osaston uuteen uskoon. Vuonna 1956 rakennettua sairaalaa on aiemmin laajennettu pala palalta.

AHOKAAN mukaan iso osa sairaalan rakennuskannasta on elinkaarensa päässä tai jo ohittanut sen. Korjausrahaa on riittänyt lähinnä tekonahkatekniikkaan, hän valittelee.

"Paikkaa paikan päälle."

Yksittäisiä osastoja on saatu korjattua, mutta pian edessä ovat suuret uudistukset.

"Kun korjaukset venyvät, veronmaksajien lasku kasvaa."

Juhani Ahokas esittelee Lappeenrannan sairaalan osastolla A8 kesäkuussa alkanutta perusteellista remonttia.

Lappeenrannan sairaala on vuoden alussa aloittaneen alueen kuntien yhteisen terveyspiirin sydän.

Sen ympärillä on kuitenkin mittava korjauksia tarvittavien pienempien sairaaloiden ja terveysasemien verkko.

"Uskon, että modernisointi on kymmenien miljoonien juttu seuraavien vuosien kuluessa", piirin johtaja **Pentti Ikonen** sanoo.

Hänen mukaansa nyt mietitään tarkasti minne piiri rakennuksia tarvitsee.

"Iso kysymys on, millaisiksi ne korjataan ja tarvitaanko

kaikkia rakennuksia lainkaan siinä tarkoituksessa, johon ne on rakennettu."

Piiri aikoo panostaa liikkuviin hoitoyksiköihin ja sähköisiin palveluihin, esimerkiksi lääkäriin tai hoitajiin otettaviin videoyhteyksiin. Rakennukset haluttaisiin miettiä tätä ajatellen.

"On hankala tietää, millaisia rakennuksia silloin tarvitaan", Ikonen sanoo.

"On riski, että rakennetaan perinteisillä tavoilla. Silloin rakennukset kyllä saadaan täyteen potilaita ja henkilökuntaa. Mutta pitäisi kysyä, onko se järkevää."